

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
треть (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
спеціальність D3 «Менеджмент»

Миколаївського національного аграрного університету

Розвиток національної системи підготовки докторів філософії вимагає від закладів вищої освіти створення освітньо-наукових програм, здатних забезпечити високий рівень теоретичної, методологічної та дослідницької підготовки майбутніх науковців. Освітньо-наукова програма «Менеджмент», подана на рецензування Миколаївським національним аграрним університетом, є прикладом системної роботи колективу над удосконаленням моделі підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти у відповідності до сучасних академічних і професійних вимог.

Мета програми чітко сформульована та узгоджується зі стратегічними орієнтирами розвитку університету. Цілі програми відповідають очікуванням роботодавців і сучасним запитам суспільства щодо професійної підготовки фахівців зі сфери управління.

Структура ОНП заслуговує позитивної оцінки. Програма включає логічно вибудовані цикли загальнонаукової, дослідницької, професійної, мовної та практичної підготовки, що забезпечує комплексність та цілісність формування компетентностей аспірантів. Обсяг освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства і забезпечує необхідний баланс між освітніми компонентами та самостійною науковою діяльністю.

Важливо відзначити, що у змісті програми передбачені освітні компоненти, які відображають сучасні тенденції розвитку науки менеджменту: менеджмент сталого розвитку територіальних громад, спеціалізовані (професійні) інформаційні системи і технології, системний підхід використання методів математичного моделювання у менеджменті, управління науковими проєктами. Це розширює потенціал здобувачів щодо дослідження комплексних управлінських явищ, інтеграції знань із суміжних сфер та формування міждисциплінарного наукового мислення.

Суттєвою перевагою є можливість формування індивідуальної освітньо-наукової траєкторії. Вибіркові компоненти програми дозволяють аспірантам поглиблювати знання у спеціалізованих напрямках менеджменту, підвищувати рівень професійної компетентності та наукової автономії. Такий підхід відповідає практикам провідних українських та європейських університетів.

Програма має добре структуровану дослідницьку складову: аспіранти залучаються до наукових семінарів, конференцій, науково-прикладних проєктів, що сприяє розвитку їхніх навичок академічного письма, наукової аргументації та презентації результатів досліджень. Присутність педагогічної

практики є важливим елементом підготовки аспірантів до викладацької діяльності.

Кадрове забезпечення програми відповідає встановленим вимогам. До реалізації ОНП залучені науково-педагогічні працівники з вагомим науковим доробком, досвідом керівництва дисертаційними дослідженнями та публікаціями у фахових та індексованих виданнях. Позитивним є також залучення практиків – представників бізнесу та органів влади, що сприяє підсиленню прикладної складової навчання.

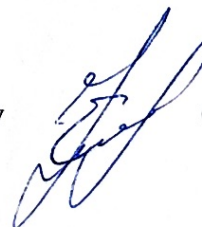
Матеріально-технічна база університету забезпечує можливість ефективного здійснення освітнього процесу та проведення досліджень. Аспіранти мають доступ до електронних інформаційних ресурсів, міжнародних наукометричних баз даних, електронних платформ та сучасних інформаційних систем. Такі умови відповідають вимогам якості підготовки дослідників.

У цілому програма є збалансованою, сучасною, науково обґрунтованою та методично виваженою. Здобувачі, які навчаються за цією ОНП, мають можливість набути компетентності, необхідні для здійснення науково-дослідної, експертно-аналітичної, управлінської та освітньої діяльності на високому професійному рівні.

З урахуванням здійсненого аналізу вважаю, що освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Миколаївського національного аграрного університету відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент», забезпечує досягнення визначених програмних результатів навчання та може бути рекомендована до подальшої реалізації в закладі вищої освіти.

Рецензент:

Завідувач кафедри
економічної теорії і економіки
підприємства, д.е.н., професор
Одеського державного аграрного університету



Олена КНЯЗЄВА

Підпис Олени Князевої засвідчено
ст. інспектор з кадрів Дир. М. Яковлева
03.12.2025



РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти

третього (освітньо-наукового) рівня

за спеціальністю D3 «Менеджмент»

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»

у Миколаївському національному аграрному університеті

Модернізація сучасної системи освіти України та інтеграція у європейський простір вищої освіти зумовлюють потребу у забезпеченні високої якості підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» за спеціальністю D3 «Менеджмент». У цьому контексті значний науково-практичний інтерес становить подана на рецензування освітньо-наукова програма третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що розроблена у Миколаївському національному аграрному університеті.

Метою рецензованої освітньо-наукової програми є формування загальних, професійних та дослідницьких компетентностей висококваліфікованих фахівців, здатних продукувати нові ідеї, здійснювати науково-дослідну та аналітичну діяльність, розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту, ефективно реалізовувати управлінські проекти, консультувати організації та виконувати науково-педагогічну роботу. Програма передбачає опанування здобувачами методів наукових досліджень, розуміння сучасних тенденцій розвитку менеджменту, уміння аналізувати проблемні ситуації та розробляти шляхи їх вирішення з урахуванням глобальних, національних і регіональних контекстів.

Аналіз змісту та структури освітньо-наукової програми засвідчує, що робочою групою університету створено якісний освітній продукт, який характеризується сучасною концепцією організації освітнього процесу, наявністю різноманітних форм та методів навчання, чіткою науковою складовою та відповідністю Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент». Програма має комплексний характер і включає блоки загальнонаукової підготовки, спеціальної (професійної) складової, дослідницької роботи, мовної підготовки, педагогічної практики та підготовки й захисту дисертації. Такий підхід забезпечує цілісність і завершеність освітнього процесу.

Важливо відзначити наявність в програмі умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів з урахуванням їх наукових інтересів та професійних потреб. Запропоновані освітні компоненти мають чітко визначені обсяги кредитів, логічну послідовність та спрямованість на досягнення програмних результатів навчання. Обов'язкові компоненти забезпечують ґрунтовну методологічну, теоретичну, організаційно-управлінську та науково-дослідницьку підготовку. Вибіркові освітні компоненти спрямовані на розширення наукового світогляду аспірантів, поглиблення їх професійної спеціалізації, розвиток критичного та творчого

мислення, що підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці та в академічному середовищі.

Перевагою підготовки за даною програмою є можливість проведення актуальних наукових досліджень у сфері менеджменту, адміністрування, розвитку організацій і територіальних громад із залученням практиків, експертів, представників бізнесу та органів місцевого самоврядування. Програма спрямована на інтеграцію вітчизняної науки у міжнародний дослідницький простір, що реалізується через участь аспірантів у конференціях, наукових проєктах, співпрацю з університетами України та світу.

У цілому доктори філософії, підготовлені за рецензованою освітньо-науковою програмою у межах галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», можуть успішно здійснювати науково-дослідну та експертно-аналітичну діяльність, працювати науково-педагогічними працівниками, займати управлінські позиції в організаціях різних форм власності або продовжувати наукову діяльність для здобуття ступеня доктора наук. Змістове наповнення програми, логічність її структури, науково-дослідна спрямованість та якісний кадровий потенціал дають підстави стверджувати про повну відповідність вимогам Стандарту вищої освіти та можливість досягнення здобувачами визначених програмних результатів.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» заслуговує позитивної оцінки та рекомендується до практичного застосування у Миколаївському національному аграрному університеті як така, що забезпечує високий рівень наукової та професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
і бізнес-адміністрування

Львівського національного університету
ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького



НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ
ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО

ЛЕВКІВ Г.Я.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та
право»

Миколаївського національного аграрного університету

Співробітниками факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету розроблено якісний освітньо-науковий продукт для підготовки докторів філософії за спеціальністю D3 «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма базується на вимогах законодавства України у сфері вищої освіти, Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 «Менеджмент», що забезпечує її нормативну узгодженість і відповідність сучасним вимогам до підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.

Структура та послідовність вивчення компонент освітньо-наукової програми є обґрунтованими, логічними та такими, що забезпечують формування високого рівня програмних компетентностей і результатів навчання у здобувачів. Програма включає п'ять циклів підготовки (загальнонауковий, дослідницький, спеціальний (професійний), мовний і практичний), загальним обсягом освітньої складової 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до програм підготовки докторів філософії. Обов'язкові компоненти забезпечують фундаментальну, методологічну, організаційно-управлінську, науково-дослідницьку та педагогічну підготовку, а вибіркові компоненти спрямовані на розширення наукового світогляду аспірантів та поглиблення їх спеціалізації відповідно до індивідуальної освітньо-наукової траєкторії.

Головна увага освітньо-наукової програми зосереджена на підготовці здобувачів до виконання оригінальних досліджень, розв'язання комплексних теоретичних і прикладних проблем менеджменту, продукування нових знань і формування інноваційних управлінських рішень з урахуванням сучасних тенденцій розвитку бізнесу, аграрного сектору та сталого розвитку територій. Суттєвим є акцент на інтеграції освіти, науки та практики, використанні сучасних цифрових технологій та інформаційних систем у сфері менеджменту, що відповідає потребам національного й європейського ринку праці для висококваліфікованих управлінців-дослідників.

Заслуговує на увагу структурно-логічна схема освітньо-наукової програми, яка демонструє послідовність засвоєння освітніх компонент, їх взаємозумовленість та логічний перехід від загальнотеоретичної та методологічної підготовки до спеціалізованих професійних дисциплін, мовної підготовки, педагогічної практики та атестації у формі публічного захисту дисертації. Такий підхід сприяє поетапному формуванню інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей, відображених у програмі, та забезпечує досягнення визначених програмних результатів навчання.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності ДЗ «Менеджмент» галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право» Миколаївського національного аграрного університету відповідає Стандарту вищої освіти, чинним нормативно-правовим актам у сфері підготовки докторів філософії та заслуговує позитивної оцінки. Реалізація освітньо-наукової програми дозволяє сформуванню у здобувачів компетентності, необхідні для успішної наукової, науково-педагогічної та управлінської діяльності, а також забезпечити відповідність програмних результатів навчання запитам потенційних роботодавців і академічної спільноти. Програму рекомендовано до подальшого впровадження як таку, що відповідає сучасним вимогам національного та європейського освітньо-наукового простору.

Рецензент

д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту ім. професора Л.І. Михайлової
Сумського національного аграрного університету

Альвіна ОРХОВА



РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Менеджмент» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» Миколаївського національного аграрного університету

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» Миколаївського національного аграрного університету є цілісно сформованим і концептуально виваженим документом, який відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», нормативно-правовим актам Кабінету Міністрів України щодо підготовки докторів філософії, а також стандарту вищої освіти за спеціальністю «Менеджмент».

Програма спрямована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців зі ступенем доктора філософії, здатних продукувати нові знання, генерувати інноваційні управлінські рішення, здійснювати оригінальні наукові дослідження та отримувати нові теорії, методи та практично спрямовані результати у сфері менеджменту з метою відтворення інтелектуального потенціалу держави та забезпечення сфер соціальної та виробничої діяльності кваліфікованими фахівцями, спроможними забезпечувати сталий розвиток організацій та суспільства загалом. Основний фокус програми полягає у поєднанні освіти, науки та виробництва, що забезпечує інтеграцію результатів наукових досліджень у практику управління підприємствами та установами аграрного, економічного й соціального секторів.

Структура освітньо-наукової програми є логічною, послідовною та збалансованою, а її зміст забезпечує формування загальних і фахових компетентностей, необхідних для досягнення визначених програмних результатів навчання. Освітні компоненти взаємоузгоджені між собою та спрямовані на розвиток методологічної культури здобувачів, аналітичного й критичного мислення, здатності до управління складними соціально-економічними системами, а також дотримання принципів академічної доброчесності та наукової етики.

Позитивної оцінки заслуговує інтеграція результатів сучасних наукових досліджень у зміст освітніх компонентів, системна взаємодія зі стейкхолдерами у процесі реалізації та оновлення програми, а також належний

рівень кадрового, навчально-методичного й матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу. Освітньо-наукова програма створює сприятливі умови для якісної підготовки дисертаційних досліджень, активної публікаційної діяльності здобувачів та їх інтеграції у національний і міжнародний науковий простір.

У цілому освітньо-наукова програма «Менеджмент» Миколаївського національного аграрного університету є актуальною, змістовно наповненою та такою, що відповідає сучасним вимогам підготовки докторів філософії за спеціальністю D3 «Менеджмент». Програма заслуговує на позитивну оцінку та підтверджує належний рівень організації підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти.

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Подільського державного університету

Алла ЧИКУРКОВА

Підпис ЧИКУРКОВОЇ А.Д. засвідчую
Учений секретар Тетяна ПАДАЛКО

15.12.2025 р.

